

Motion till riksdagen 2009/10:C257

av Mats Pertoft m.fl. (mp)

Stockholms gröna kilar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att värna de gröna kilarna i Stockholms län.

Stockholms läns gröna kilar

Stockholms län har unika möjligheter att bygga vidare på en grön struktur av naturmarkskilar som sträcker sig från landsbygden in mot stadens centrum. Från tunnelbanestationer strax utanför Skanstull kan man vandra genom nästan obruten natur till Tyrestaområdet, en av södra Sveriges största urskogar. Från Nationalstadsparken i Stockholms innerstad löper ett grönt band ända ut mot det stora Järvafältsområdet i norr. Tio gröna kilar av den arten finns i Stockholms län. I alla kilarna kan man ströva i mer eller mindre obruten natur från de centrala delarna av regionen ut mot landsbygden. De sträcker sig åt alla väderstreck och slutar vid Östersjön eller Mälaren, utom två av kilarna som sträcker sig till länsgränsen mot Uppsala i norr. I periferin finns ytterligare tio orörda områden, kallade utflyktsområden.

Modern miljöpsykologisk forskning visar att grönområden har stor betydelse för välbefinnandet hos tätortsbefolkningen. Det viktigaste kriteriet för att grönområden skall utnyttjas är att de är lätta att nå. För att fungera som strövområde måste de vara tillräckligt stora.

Stora sammanhängande grönområden är viktiga också för den biologiska mångfalden. Sverige har undertecknat FN-deklarationen om den biologiska mångfalden och har därmed åtagit sig att verka för att den inte minskar. Möjligheterna att få se olika blommor, kanske stöta på en älg eller en räv eller upptäcka en ovanlig fågel är en mycket viktig del i naturupplevelsen för många människor. Genom kilstrukturen ges framför allt djuren möjlighet att hålla den livskraftiga populationen långt in mot Stockholms centrum. Människan har ett behov av att vistas i natur som är utan mänsklig påverkan. Det ger

Fel! Okänt namn på

perspektiv på tillvaron och kan ge insikt om att människan är en del av naturen och inte frikopplad från alla ekologiska samband.

I kilarna finns möjlighet att alldeles inpå den moderna bebyggelsen hitta kulturpräglade områden, från stenåldern till nutid. Sveriges fornlämningsstat-aste område finns i ett rikt kulturlandskap i Rösjökilen.

Tystnad är en bristvara idag. I en del av kilarna finns än så länge möjlighet att hämta kraft och samla koncentration ur en bullerfri miljö. Upplevelsevärden som forskningen konstaterat i kilarna är orördhet och mystik, skogs-känsla, frihet och rymd, artrikedom och naturpedagogik, kulturhistoria, aktivitet och utmaning, service och samvaro. Värdet av upplevelsen störs av bl.a. ljud och ljus, nedskräpning, okänsligt skogsbruk och nya exploateringsföretag.

Grönstrukturen har inte lika hög status som andra sektorsintressen och friluftslivs- och rekreationsfrågor uppfattas som "bevarandeintressen" i kontrast till övriga "utvecklingsintressen". För att nå en balanserad bebyggelseutveckling och behålla regionens goda tillgång till varierad natur, krävs en förändring i både synsätt, kunskap och planeringsprocess.

Regeringen gav 2002 Länsstyrelsen i Stockholm i uppdrag att ta fram ett program för hur de mest värdefulla tätortsnära områdena för friluftsliv och naturvård kan ges varaktigt skydd och varaktig förvaltning. Uppdraget resulterade i programmet "Aldrig långt till naturen". Det är till en del genomfört och omfattar områden delvis inom de gröna kilarna.

Vi lade fram denna motion för några år sedan, men riksdagen avlog tyvärr motionen. Vi hoppades att motionen skulle visa sig överspelad när nu miljö- och klimatdebatten så tydligt har blivit en fråga i var mans och kvinnas mun och att angreppen på de gröna kilarna i Stockholmsregionen skulle få ett slut. Tyvärr kan vi konstatera att det snarare är tvärtom. Flera stora vägprojekt inom Stockholmsregionen, t.ex. Förbifart Stockholm och Södertörnsleden, hotar eller begränsar de gröna kilarna och naturlivets spridningsvägar.

Därför är det nu ännu mer aktuellt och bråttom att genom inrättandet av nya områden (som utgörs av de gröna kilarna) för riksintressen enligt miljöbalken, antingen för kulturminnen eller för naturvård (som finns sedan gammalt) eller något nytt riksintresse för de gröna kilarna, skydda den natur med sina korridorer som så väl behövs i en så hårt exploaterad region som Stockholmsregionen.

Därför föreslår vi att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att värna de gröna kilarna i Stockholms län i enlighet med vad som anförs i motionen.

Stockholm den 30 september 2009

Mats Pertoft (mp)

Tina Ehn (mp)

Mikaela Valtersson (mp)

Esabelle Dingizian (mp)